

Ajatuksia weimarinseisojien PEVISA ja JTO -uudistus kannattavuudesta

Ote Kennelliiton kasvattajasitoumuksesta, kohta 3 ja 4. "Tavoitteenani on kasvattaa terveitä ja hyväluonteisia koiria, jotka ovat käyttötarkoitukseen soveltuvia ja rotumääritelmän mukaisia. Pehdym kasvattamiini rotuihin niin, että tunnen hyvin niiden voimassa olevat rotumääritelmät ja käyttötarkoitukset. Jalostukseen käyttämäni koirat ovat sopivan ikäisiä, terveitä ja hyväkuntoisia sekä luonteeltaan, ulkomuodoltaan ja muilta ominaisuuksiltaan käyttötarkoitukseen soveltuvia ja rotumääritelmän mukaisia"

Rodun harrastajat ja kasvattajat ovat voineet jo tammikuusta 2020 tutustua esillä olevaan Jalostusentavoiteohjelmaan sekä Pevisaan. Se, että Pevisaan ollaan hakemassa ns tiukennusta KAER-tuloksella on hyvin kattavasti ja perustellusti esitelty. Alla otteita Jalostuksen tavoiteohjelmasta joka on puolueettomasti, Kennelliiton tietoihin, -tietokantoihin, harrastajien sekä kasvattajien kattavaan tietoon/toiveisiin perustuvaa.

(Jto 4.1.1) Pienessä ns. avoimessa populaatiossa, jossa uutta geenimateriaalia on tuontikoirien ja ulkomaisten jalostusurosten käytön kautta mahdollista saada koko ajan lisää, kuten weimarinseisojan kanta Suomessa, ei tehollisen populaatiokoon laskeminen ole mielekäästä. Kanta voidaan kuitenkin kuvailla muilla tavoin, kuten esimerkiksi millainen on jalostukseen käytettyjen koirien osuus kaikista lisääntymisikäisistä koirista ja lisääntymisikäisten koirien keskinäinen sukulaisuus.

Jotta rodun geenipohja pysyisi mahdollisimman laajana, olisi jalostukseen käytettyjen koirien osuutta lisättävä. **Toisaalta metsästyskäyttökoirarodulla jalostuskoirille asetettavista perusvaatimuksista ei tulisi tinkiä (terveys: HD A tai B, käyttökoepalkinto KAER-kokeista, näyttelypalkinto väh. H[1]).** Lisäksi tulee ottaa huomioon myös jalostukseen käytettyjen koirien lähisukuisuus. **Rodun geneettisen pohjan laajuuden turvaamiseksi ei riitä kotimaassa olevien koirien mahdollisimman laaja käyttö, vaan on myös kiinnitettävä huomiota siihen, mitä koiria jalostukseen käytetään ja miten paljon.**

(JTO 4.2.3.) Osa luonneongelmista liittyy perinnöllisiin tekijöihin ja hermorakenteeseen mutta myös ympäristötekijöillä on vaikutus luonteen kehittymisessä.

Myös käytösongelmien takana oleva arkuus tulisi huomioida jo jalostusvaiheessa.

Luonneongelmien vähentämiseksi tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota luonteen jalostamiseen. Testaamalla luonnetta ja tutkimalla luonteen ilmentymistä eri sukulinjoissa saataisiin arvokasta tietoa jalostusta ajatellen. Myös ulkomaisten urosten käytössä tulisi kiinnittää erityistä huomiota luonteeseen. **Rodunomaiset koepalkinnot ja luonnetestitulokset antavat objektiivista tietoa jalostuskoiran luonteesta.**

(JTO 6.1.) Käyttöominaisuudet

Rodun käyttöominaisuuksien turvaamiseksi pyritään edelleen käyttämään jalostukseen ainoastaan KAER-kokeissa tai vastaavissa ulkomaisissa kokeissa palkittuja vanhempia. Tärkeänä tavoitteena on edelleen nostaa kaikkien KAER-kokeisiin osallistuvien koirien määrää, jotta saataisiin sukulaisnäyttöjä ja tietoja sukulinjojen ominaisuuksista yksittäisten koirien ominaisuuksien sijaan.

(JTO 6.2.1.)**Koetuloksen lisäystä PEVISA:an tukee esimerkiksi Saksan jalostusmalli**, jossa jalostukseen käytettävältä weimarinseisojalta vaaditaan kahdeksan kohdan täyttämistä, joista kohta viisi vaatii HZP-kokeen suorittamista tietyin kriteerein. Weimaraner Clubin jalostusvaatimukset ovat seuraavat:

1. Koiralla ei saa olla jalostusvirheitä (esim. sininen väri, yläpurenta jne.)
2. Lonkkakuvaus tulos vähintään HD B2
3. Ulkomuodon ja karvoituksen arvio tulee olla vähintään hyvä.
4. Koiran tulee läpäistä Weimaraner Club:in luonnetesti ("Wesentest")
- 5. Syksyn jalostuskoe (HZP) on läpäistävä, ja saavutettava vähintään 6 pistettä etsinnässä ja vesityössä.**
6. Nartut eivät saa olla alle 18kk, eivätkä yli 8v. Nartun ensimmäiseen pentueeseen johtava astutus on tapahduttava sinä vuonna kun narttu on täyttänyt 6 vuotta.
7. Uroksella saa olla korkeintaan 5 pentuetta 2 vuoden tarkastelujakson sisällä.
8. Jalostuskoirasta on toimitettava 5ml verta Weimaraner Club:in Biopankkiin.

Lisänä kuuden aktiivisen weimariharrastajan mietteitä asiasta:

Tässä kun nyt on ollut tiedossa pari vuotta tämä ehdotus koetulospakosta pentueiden vanhemmille, niin mitä mieltä olette rodun harrastajina ja mahdollisesti myös kasvattajina. Onko teidän mielestänne liikaa vaadittu käyttää "jalostuskoira" kokeissa? Haluatteko saada mahdollisimman monen jalostuskoiranne sisaruksen käyvän terveystutkimuksissa ja mahdollisesti myös kokeissa, että saatte kokonaiskuvan kyseisen koiran taustoista. Mitä mieltä olette rodunomaisuuden vaalimisesta, miellättekö että riistaviettömissä pentueissa on geenipooliimme hyvä lisä vai tuntuuko että se on sudenkuoppa, joka tuo EI rodunomaisuutta weimarinseisoijiimme? Haluatteko, että rotumme jakautuu Käyttö- ja Näyttöpuoleen?

Olemme tässä olen nyt enenevässä määrin kuunnellut kauhulla kentältä kuuluvia sanoja: "Eihän tällä ole edes minkäänlaista riistaviettiä", "Soveltuu hyvin kotikoiraksi, jolla ei tarvitse harrastaa metsästystä" ja pahimmathan tulee pentukyselijöiden suusta "onko niiden kanssa pakko metsästää?", "meillä harrastetaan paljon lenkkeilyä (remmissä, kun asumme kerrostalossa), eihän sen kanssa tarvitse harrastaa metsästystä".

Pentuetta suunnitellessa/pentua harkitessa on ollut selkeä kanta aina koe- ja kattavien terveystulosten hankintaan ennen pentueen teettämistä/pennun ottamista. Pidämme siis huolta omalta osaltamme, ettei koiriemme taustalla olevat kasvattajat ole tehneet turhaa työtä riistaviettisten ja rodunomaisten yhdistelmien toteuttamiseksi.

Loppukaneettina vielä Kokeen tarkoitus:

- Koiran rodunomaisten käyttöominaisuuksien selvittäminen jalostusta varten.
- Osoittaa kyseisen koiran toimintakyky määrättyyn tehtävään.
- Kehittää ihmisen eli omistajan/ohjaajan kykyä kouluttaa, käsitellä ja ymmärtää koiraansa sekä rodunomaisuutta.

Sini Vedenoja, Tanja Kasila, Satu Määttänen, Hanna Tynkkynen, Satu Nelimarkka, Salla Mattila

